

A MUNKA

A SZEGEDI SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT HIVATALOS LAPJA.

A fekete kaszás.

Mikor hatodfél éve a féktelen imperializmus és a telhetetlen kapitalizmus elvakult szövetkezéséből megszületett a gonoszság paroxizmusa: a világháború s a frontokon büszkén dördültek meg az éhes embergyilkoló gépek, akkor kezdődött meg a legborzalmasabb tragédia, melyet a népek sorsáról valaha is följegyzett a história. Esztendőkön keresztül vas- és ólommagvakat szórtak a fölhasított földbe, mérges gázokkal fertőzték meg a levegőt, ekrazittal döngették a hegyeket, aknákkal szórták tele a vizeket, hullákat tültek az erdők fái mellé, állatvá aljasították az élők lelkiületét, fölmagasztalták a pusztítás elszabadított furiáit és megmérgezték az alkotó munka eljövetelebe, a szebb jövőbe vetett hitet. Ez a mindent átható és átfogó, a legrejtettebb zugba is elérő pirománikus ördület, amelyet szégyen és gyűlölet játszi könnyedséggel görgették a világra, most tombolja ki csak magát igazán.

Most kelnek ki az elültetett ólommagvak, most áll bosszút a lenyűgözött természet, most sarjadnak ki az elültetett hullák, most hördülnek föl a megláncolt vizek, most adják vissza a kölcsönt a megmérgezett légkörök, most kezdik meg a leszámolást a földöntúli hatalmak, amelyekbe gögösen mert belekötni a törpe ember. És amikor lerongyoltan, tönkrevéve, bénán, kiforgatottan révedezik el a pusztulás fölött, akkor még belőle is kitör az elvakultság, a düh, az indulat, a rombolás lelkebe oltott szelleme. Soha a megpróbáltatások végzetesebb korszaka, a beteljesülések gázosabb érvei nem szakadtak az emberi társadalomra, mint mostan.

Nem kell-e megdöbbenni, visszaborzadni annak, aki a bűnöktől távol, aggódva és nyitott szemekkel nézte az évek óta tobzódó, nagy gyászszertartást. Valahonnan messze napnyugatról, ahol először vetett lobbót a háború lángja is, onnan indul most útjára egy ismeretlen fekete rém, a fekete kaszás előfutárja s a legkülönbébb járványok alakjában tizedeli meg a még lélegző embereket. Nem válogatós, nem kiméli egy népet, egy nemzetet sem, belegázol megkínzott családokba, akiknek nem gyógyult be még a háborútól ütött örökké fájó seb; elsettenkedik nagy urakhoz, hangosakhoz és csendesekhez egyaránt; megjelenik észrevétlenül a csillároktól pompázó termekben, de legjobban érzi mégis csak magát a kunyhókban a szegény emberek fűtetlen, összezsúfolt hangyaboglyain.

Igen, a háború hiába mulott ki, következménye és bosszúja a fekete kaszás itt jár közöttünk és vadul, válogatás nélkül szedi áldozatait. De az emberek, a hangosak, a féktelenek, a Cyklop-imádók még most sem akarnak észhez térni az örületből. Még most sem látják be, hogy béke, megértés, lelki megnyugvás nélkül nem lehet munkát, életmet, melegt

és kulturát teremteni. Még most sem tudják, hogy a bosszu az égbe kiált, a láncsörömpölés földidzi az elvakult szenvedélyeket és a gonoszság kihívja az örök igazságszolgáltatást.

Lecsapolják a politikai mocsarat.

Koncentrációs támadás Friedrichék ellen. — A politikai helyzet.

A Munka más helyén olvasható egy beadvány, amelyet Almássy Denise grófnő nyújtott be a magyar kormányhoz Friedrich István eltávolítása érdekében. A beadványban súlyos vádak vannak Friedrich ellen. A grófnő azt állítja, hogy Friedrich István hadügyminiszteri állását használja föl arra, hogy a Tisza-ügyben befolysolja a vizsgálatot. Ugyanekkor a Szózat című lap, tehát nem szocialista, nem zsidó és nem liberális újságban Ulain Ferenc főszerkesztő is távozásra szólítja föl a nemzet érdekében Friedrichet, mint méltatlant a miniszteri tisztségre. Az elemi politikai tisztesség parancsai szerint Friedrich Istvánnak addig is — amíg tisztázza magát a vádak alól — le kellene mondania. Ez a legkevesebb, amit tehetne. Ő azonban ehelyett egyszerűen napirendre tér a vádakkal szemben azzal, hogy majd a nemzetgyűlés elégtételt szolgáltat neki. Megdöbbenő: minek nézi ez az ember a nemzetgyűlést? Bűnpalástolónak? És nem tudja azt Friedrich István, hogy az ő ügye — mint bűnügy — a független magyar bíróság elé tartozik? Szégyelnünk kell magunkat a külföld előtt, hogy Friedrich István hivatkozhatik — bár jogtalanul — a nemzetgyűlés többségének támogatására.

Reméljük azonban, hogy nem soká teheti és hogy éppen a nemzetgyűlés fogja lecsapolni azt a politikai mocsárt, amelybe Friedrichék bele akarják fullasztani az országot.

A politikai tevékenység egyébként most a kormányzó kijelölése és egységes többségi párt létrehozása körül mozog. Horthy Miklós személye áll előtérben és készül a mérsékelt, komolyabb elemek koncentrációja.

A politikai helyzetről a következő jelentéseket kaptuk:

Budapest, február 4. (Telefonjelen-tés.) Huszár Károly miniszterelnök ma fogadta Az Est munkatársát és a következő nyilatkozatot tette előtte:

— Ma délelőtt kaptam meg Almássy Denise beadványát. Holnap délelőtt 11 órakor minisztertanács lesz és ez foglalkozik a beadvánnyal. Azt hiszem, hogy Friedrich István lesz az első, aki módot és alkalmat nyújt arra, hogy még a látszatát is elkerülje annak, hogy ő ebben az ügyben a miniszteri állását vagy hatalmát bármilyen irányban fölhasználná. Az igazság utban van. Akiknek igazuk van, ne idegeskedjenek, de várják be nyugodtan a verdiktet.

Budapest, február 2. (Telefonjelen-tés.) Friedrich István hadügyminiszter ma délelőtt tanácskozára hívta

A fekete kaszás bőszen vagdalkozik közöttünk és rendre dölnek suhintása alatt a gyenge ember-kalászkok, a zöldek és éretlenek. Legyen már végre békeesség itt a földön...

össze politikai barátait. A tanácskozás eredménye még ismeretlen.

Budapest, február 4. (Telefonjelen-tés.) A Magyarország jelenti: A politikai köröket élénken foglalkoztatja a kormányzóválasztás kérdése. Természetesen határozat még e tekintetben nem lehet. A küönböző testületek foglalkoztak már a kérdéssel és nyilvánosságra hozták akaratukat. A legalkalmasabb jelöltnek Horthy Miklóst tartják és a fővezérnek ma már domináló tábora van. Beszéltek még nemrégiben Apponyi Albert kormányzóságáról. Apponyi Albert gróf azonban, akire méltó nagy földadat nehezedik a béke delegáció elnöki pozíciójában, aktív részt akar venni a nemzetgyűlés munkájában és ennek folytán nem vállalná el a megbízást. A kormány ezzel a kérdéssel természetesen nem foglalkozhat, mert a döntés a nemzetgyűlés szuverén joga és a pártok állásfoglalásától függ.

Budapest, február 4. (Telefonjelen-tés.) Az Ujság jelenti: A Kiszgda-pártban tegnap este Rubinek Gyula földmivelésügyi miniszter tájékoztató beszédet mondott a helyzetről. A miniszter az ellenkező híresztelésekkel szemben azt hangoztatta, hogy a párt teljesen egységes; nincsenek benne egymással ellentétes álláspontokat képviselő frakciók. Kijelentette azt is, hogy fúziós tárgyalások nincsenek és hogy a fúzió a keresztény alapon álló pártok között nincs is kilátásban. Egységes blokkban, egyetértően működnek a Keresztény Nemzeti Egyesülés pártjával, de fúziót csinálni nem akarnak. Erre különben szerinte a kiszgda-pártnak nincs is szüksége, mert az a meggyőződése, hogy a párt szerzi meg a többséget a nemzetgyűlésen, ha most nem, akkor a tisztántuli választások alkalmával. Bejelentette azt is, hogy a románok megkezdik a Tiszától kiűritését és hogy a választásokat áprilisban ott is megtartják. A kiűritendő terület főbb pontjain, például Csongrádon már elhelyezkedett a nemzeti hadsereg tisztí küönltné-nye, hogy a rend föntartását a kivonuló románoktól átvegye.

Sátoraljauhely, február 4. A M. T. I. jelenti: A sátoraljauhelyi választókerületben a tegnapi pótválasztáson Kuttakalvy Miklós dr. államtitkárt a középpárti jelölttel szemben 1000 szótöbbséggel megválasztották.

Budapest, február 4. (Telefonjelen-tés.) Huszár Károly miniszterelnök arra a kérdésre, hogy ki kerül az ország élére mint ideiglenes államfő, így nyilatkozott:

Az államtanács terve teljesen el-esett, így már csak arról lehet szó, hogy ideiglenes államfőt fog választani a nemzetgyűlés. A személy kérdéséről ezidőszert nem nyilatkozom.

Budapest, február 4. (Telefonjelen-tés.) A Szózat jelenti: Mint teljesen beavatott helyről értesülünk, József főherceg tegnap fölszólította a politikai barátait, hogy álljanak el ideiglenes államfővé való jelölésétől, mert bármilyen szívesen járulna is hozzá az ország konszolidálásának előmozdításához magasabb külpolitikai szempontok arra kényszerítik, hogy a jelölés elől visszavonuljon.

A kormány hivatalosan még nem foglalkozott ugyan az ideiglenes államfő személyének kérdésével, a kormány többsége azonban Horthy Miklós fővezért ajánja ideiglenes államfőnek.

Budapest, február 4. (Telefonjelen-tés.) Nagykörösön a tegnapi pótválasztáson Magyar Kázmér kiszgda győzött 900 szótöbbséggel Szabó József kiszgda ellenében.

Ki kell üríteni Nyugat-magyarországot.

Budapest, február 4. Az Ujság jelenti Bécsből: Bécsben az a hír terjedt el, hogy a magyar kormánynak ma kézbesítették a nagyköveti értekezlet jegyzékét, amely fölszólítja Magyarországot az Ausztriának odaigért Nyugatmagyarországi terület kiűritésére. Ezzel kapcsolatban azt is beszélik, hogy az osztrák kormány utasítást kapott, hogy a Nyugatmagyarországon időző Vigna olasz alezredes helyébe osztrák tábornokot küldjön Nyugatmagyarországra a helyzet tanulmányozására és a békés átadás előkészítésére.

KULTURA.

* A Plovra című 5 fölvonásos tragédiának, melynek főszerepében Franceska Bertini, a legkiválóbb olasz filmdiva művészete teljében pompázik, február 9, 10, 11 és 12-én lesz bemutója a Korzó-moziban. Ehhez a festői keretből nagyvonalúan kibontakozó cselekményű látványos filmhez jegyek már vasárnaptól kezdve válthatók a Korzó-mozi pénztáránál.

* Szinnyei Merse Pál meghalt. Szinnyei Merse Pál a magyar festőművészet egyik legkiválóbb mestere sárosmegyei birtokán Jernyén meghalt. Jernyére még június folyamán súlyos betegen vonult vissza. Szinnyei nevét egész Európában ismerték és minde-nütt megbecsülésnek örvendett.

A MUNKA 9-50
TELEFONSZÁMA

RÉSEN.

MEGALAKULT a kálvinista politikai szövetség. Az elnök megnyitó beszédében hangsúlyozta, hogy a politika belső irányításába bele akarják vinni a kálvinista szellemet. Tehát a kereszténységnek nemcsak az az értelmezése van, amit Friedrichék hirdetnek. Mert különben nem volna szükség arra, hogy a kálvinisták külön politikai szövetségbe tömörüljenek. Friedrichék nem tagadhatják, hogy a kálvinisták is keresztények. De — ha politikai céljaik ellen egyesülnek — nem riadnak vissza a protestánsüldözéstől sem. Hiszen ismeretes, hogy a keresztények nem mindig voltak egy blokkban. Friedrich István érdeme, hogy megteremtette az egyetértést a keresztény táborban. És ugyancsak Friedrich István érdeme, hogy a kálvinisták ismét kezdik fölismerni igazi hivatásukat. A kálvinista szellem ugyanis a gondolat és meggyőződés szabadságát jelenti és nem ismeri a dogmák uralma alá hajtott lelki rabszolgaságot. Ha tehát a kálvinista szellemet akarják belevinni a politikába, ez új keresztény-kurzusú készíti elő, amely a józanságot, türelmességet, a lelkiismeret szabadságát visszahelyezi trónjára.

A POLITIKAI kalandorokra, mint egy hatalmas ököl csapott rá Horthy parancsa. Ime, a jogforrás is meghajolt és a rettenthetetlen dalia megalkuszik a körülményekkel. A forradalmi puccsok nagymestere, midőn az erővel és hatalommal találta magát szemben, fölcsapott diplomatának és — külpolitikai problémák fejtegetésébe bocsátkozik. Friedrich István és a külpolitika. Viz és olaj. Tudniillik az ő külpolitikája olaj a tüzre és árvíz a veszélyeztetett területekre. Horthy parancsa azonban csak a hatalom bitorlásában akadályozta meg Friedrichet. Külpolitikai bagolyváraiból a nemzetgyűlésnek kell méltósággal kiparancsolnia. Mert Friedrichől kitélik, hogy valóban elmondja a nemzetgyűlésen — külpolitikai programját.

OLY EGYSZERŰ a kérdés: az ántánt a Huszár-kormányt ismerte el föltételeesen. Ez a kormány küldötte ki a béke delegációt, ezzel a kormánnyal tárgyal az ántánt. Amíg alkotmány szerinti új kormány nem alakul, a Huszár-kormánynak tehát helyén kell maradnia, különben veszedelemben forogna a béke ügye. Friedrich mégis puccskormányt akart alakítani ismét, noha tudja, hogy az ántánt azzal nem tárgyalna. Mit akart tehát Friedrich? Könnyű megállapítani abból, hogy a külföldi sajtó az ő beszédeiből és államférfiúi kijelentéseiből kovácsolja ellenünk az érveket. A románok már is azt a taktikát követik, hogy a béketervezettel nincsenek megelégedve és arra hivatkoznak, hogy náluk több szabadságot biztosítanak a lakosságnak, mint Magyarországon. Apponyinak minden kiválóságát latba kell vetnie, hogy Friedrich újabb honmentési kísérlete után szimpátiát keltsen a magyar ügy iránt.

Almássy Denise grófnő Friedrich István eltávolítását követeli a magyar kormánytól.

Beadvány a miniszterelnökhöz.

Budapest, február 4. (Telefonjelenés.) Almássy Denise grófnő a mai nap folyamán a magyar kormányhoz beadványt intézett, amelyet ügyvédje, Ulain Ferenc dr. Huszár Károly miniszterelnöknek adott át.

— A nagyobb terjedelmű beadvány egyebek között ezeket mondja:

— Nagyméltóságok mindenestre tájékozva vannak már arról, hogy Friedrich István hadügyminiszter ur neve az utolsó hónapok folyamán a Tisza-féle büntető ügygel kompromittáló módon került kapcsolatba és hogy a gyilkosok egyike, Hüttner Sándor főhadnagy, Friedrich István hadügyminiszter ur ellen terhelő vádlomást tett. Prejudikálni nem akarok. Lehetséges, hogy Friedrich István hadügyminiszter ur a bűntényben ártatlan és lehetséges, hogy bűnös. Engem nem a hadügyminiszter ur személye érdekel, hanem kizárólag az a szempont vezet, hogy teljesítsem azt a sorstól reám mért szomorú erkölcsi kötelességet, amellyel Istenben boldogult felejtethetetlen nagybátyám áldott emlékének tartozom. Nyíltan és haározottan ki kell mondanom, hogy mindaddig, míg Friedrich István ur miniszteri hatalmat gyakorol, az igazságszolgáltatás pártatlanságát és az igazság földerítésének lehetőségét a szóban forgó ügyben biztosítottak nem tekinthetem. Erre a föltételezésre tárgyi szempontjaim is vannak. Legyen szabad ezért egy részét fölsorolni.

1. Köztudomásu, hogy Hüttner dr. főhadnagy a múlt év november 19-én Friedrich ellen terhelő vallomást tett, majd vallomását visszavonta. Amikor a visszavonás oka felől megkérdezett, azt felelte, hogy a rendőrhatalóság egyes tagjai őt a Friedrich ellen elkövetett indiszkréciónak miatt bántalmazták, amely oknál fogva célszerűnek látja, saját biztonsága érdekében megmásítani első vallomását. Ime a rendőrhatalóság zavaró módon avatkozott be az eljárás folytatásába.

2. Papsi detektív a föltételezett hatósága állásától fölfüggesztette, amiért a Hüttnerrel hallottakat elsőül Huszár miniszterelnökkel közölte. Ime a kötelességteljesítő tisztviselőt jelentéktelen formai hiba ürügye alatt fölháborító igazságtalanság éri, mert az igazság érvényesülésében segédkezett. Köztudomásu, hogy Kovács Lajos vizsgálóbíró pár hét előtt öngyilkosságot követett el. Kovács ügyvédhez intézett levelében ezeket írja:

Én mindig csak az igazságot kerestem, de intrikákkal és gyengeséggel visszaélve, olyan helyzetbe kerültem ártatlanul és akaratlanul, amely tápot nyújthat a legszélesebb körű meggyanúsításra és úgy látom ezt az alkalmat föl akarja használni ellenem.

Kovács Lajos halála előtt két nappal, ez ügygel kapcsolatban így nyilatkozott felesége előtt:

Visszadobtam nekik ezt a piszkos ügyet, vagy független bíró vagyok, vagy bérenc.

Ime egy kötelességteljesítő tisztviselő maga beismeri azt, hogy visszaélésre kényszerítették és a halálba kergették.

E megállapítás kiegészítése céljából legyen szabad megemlítenem azt, hogy az özvegytől kapott saját információ szerint Kovács Lajos vizsgálóbíró, aki Friedrich István politikai szereplését előbb rokonszenvvel kísérte, élete utolsó hetében felesége előtt ilyen kijelentést tett:

Csalódtam Friedrichben. Értem már most, kinek érdekében kellett megtörténniök azoknak a visszaéléseknek, amelyekről Kovács Lajos beszélt és megtörténtek volna-e azok akkor is, ha Friedrich nem lett volna miniszter?

4. Ügyvédem jelen volt Hüttner dr. főhadnagynak Friedrich István terhelő első nyomozati kihallgatásakor, mert a kihallgatásokat vezető Szrubián Dezső rendőrkapitány ezt neki megengedte. Váry főállamügyész ur mégis Szrubián kapitánynak ügyvédem jelenléte miatt szemrehányást tett. Ime a kötelességteljesítő derék tisztviselő rendreutatisban részesült csak azért, mert ügyvédemet nem zárta el a Friedrich Istvánra vonatkozó vallomás megismerése elől.

5. Meg kell állapítanom, hogy a hatóságok jogi képviselőmet azon nap óta, amelyen Friedrich Istvánnak a bűntüggyel való kapcsolata nyilvánosságra került, tevékenysége kifejtésében állandóan többé-kevésbé korlátozták, úgy hogy jogi képviselőm szerepe mintegy semmivé zsugorodott. Kérdem, megtörténne-e ez, ha Friedrich István miniszteri minősége nem állana előtérben és az esetleges represszáliától való félelem nem befolyásolná még öntudatlanul is az eljáró hatóságokat?

Mindezekhez még hozzáveendő a következők:

Ma már nyilvánvaló, hogy a gyilkosságot a 11-es katonatanács benfentesei tervezték. Köztudomásu, hogy Friedrich István a forradalom alkalmával a katonatanács tagok közül többekkel összeköttetést tartott fönn, többeknek különböző pénzeket adott át és többekkel, így Hüttnerrel és Csernyákkal tegeződő viszonyban állott.

Sztanovits-Horváth a napilapok állítása szerint egyenes fölhívást intézett Friedrich István hadügyminiszterhez azon célzattal, hogy őt az igazságügyi hatóságokkal szemben megvédje. Hasonló módon cselekedett már előbb Csernák István is, aki október végén Bécsből sürgönyfölvívással fordult egyenesen Friedrich akkori miniszterelnökéhez, követelvén tőle, hogy őt a tudott rágalommal szemben védje meg. E két eset arra mutat, hogy közismert gonosztevők és nyilvánvaló bérnyilkosok jogi formálnak ahhoz, hogy szennyes hírnevüket egy magyar miniszternek hivatali palástjával takargassák.

A további részletek fölsorolásától tartózkodni kívánok, mert úgy gondolom, hogy az eddigiek is elegendők már ahhoz, hogy minden elfogulatlan és józanítéletű egyént meggyőzzenek arról, hogy miképpen Friedrich István ur miniszteridősi pozíciója a világraszóló bűntény alapos és objektív földerítésére káros hatással van, mely oknál fogva az ő azonnali félredállítása sürgősen és föltétlenül szükséges.

A bűntény két három hónapon belül a főtárgyaláshoz ér. Friedrich István urnak ezen a főtárgyaláson kikerülhetetlentől erős szerepe lesz. Kérve-kérem Nagyméltóságokat, vegyék elejét annak a pártatlan szégyennek, amely abból következhet, ha egy valóságos és fungáló magyar minisztert a világsajtó éles szemei előtt bérnyilkosokkal kell szembeesíteni.

Friedrich István nyilatkozata nem törődik a vádakkal.

Budapest, február 4. (Telefonjelenés.) Friedrich István hadügyminiszter Almássy Denise grófnő vádjairól a Virradat munkatársa előtt a következő kijelentést tette:

— A Szózat című lap közli Almássy Denise grófnőnek egy állítólagos beadványát a minisztertanácshoz, amelyben a minisztertanácsot megkeresi, hogy engem mondasson le a miniszteri állásomról, mert én Tisza meggyilkolása ügyében belekeveredtetnek látszom és mert nekem mint miniszternek módomban lehetne a vizsgálatra befolyást gyakorolni.

— Ezzel kapcsolatban Ulain Ferenc hosszú cikkben fölszólít, hogy álljak félre, mert a nemzet érdeke kívánja és ezt a vizsgálat során tett egyes tanuvallomások tendenciózus beállításával és Göndör Ferenc lapjának, a Bécsben megjelenő Embernek légből kapott, alávaló, hazug rágalmaival igyekezik megindokolni.

— Régen tudom, hogy Ulain Ferenc vezetésével és Almássy Denise grófnő támogatásával ellenem politikai célzattal, az erkölcsi meggyilkolás kísérlete folyik, én azonban minden ilyen kísérlettel szembe nézek és csak újból dokumentálom, hogy Tisza István meggyilkoltatásához nekem semmi közöm sem volt. Az Ember gaz rágalma pedig feleletre sem érdemesítem.

— Ezzel végeztem és most már nem bánom, irhatja a Szózat, hogy gyilkoltam, raboltam, loptam. Nem törődöm vele. Tudom én nagyon jól, hogy miért állnak elő újból ezekkel a rágalomokkal, éppen mostanában, tudom nagyon jól hogy kik állnak e mögött az újabb orvtámadás mögött. Tudom nagyon jól, kiknek a politikai érdeke az, hogy engem épp most meghurcoljanak és ezt nem zsidók vagy kommunisták, hanem ugynevezett „Keresztény testvérek” teszik. Nohát hiába fáradoznak, hiába erőlködnek. Emelt fővel nézek szembe a gaz rágalommal és nyomorult hazugságok lavinájával. Elégtételek az lesz, ha a sajtó e borzasztó visszaélése folytán a nemzetgyűlés majd egyszerűsmindenkorra eltiporja a lehetőségét is annak, hogy Magyarországon tisztességes embereket és politikusokat ily módon még egyszer meghurcolhassanak.

A Közelelmezési Hivatalban gyermek- és női-cipők jegy nélkül kaphatók

(Jókai-utca 2.)

G, ermek-cipők 120—140, női-cipők 140—190 koronáért.

HIREK.

**

Lloyd George ünnepli a román miniszterelnököt.

Neuilly, február 4. A Magyar Távirati Iroda jelenti: (Szikratávirat.) Vajda-Vojvoda román miniszterelnök ezidőszakra agitációs körúton tartózkodik Angolországban, ahol lázas buzgósággal igyekszik hangulatot csinálni Románia mellett. A román vendég tiszteletére adott banketten Lloyd George pohárköszöntőt mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy Romániának barátja volt a múltban és az is marad a jövőben is. Az angol miniszterelnök, aki Vajda-Vojvoda szerepléséről csak egészen egyoldalúan, kétségtelenül csupán Vajda-Vojvoda részéről szerzett tájékoztatást, megemlékezett arról a gyönyörű küzdelemlről, amelyet Vajda-Vojvoda az ő népe érdekében a magyar parlamentben folytatott. Kijelentette még Lloyd George, hogy Vajda-Vojvoda az az ember, aki nagyban segíteni fog a magyar és az orosz kérdés megoldásánál. A román miniszterelnök meghatva válaszolt az ünneplő beszédekre, beszédének végén Anglia pénzügyi támogatását kérte.

Renner Budapestre érkezik.

Budapest, február 4. A Világ jelenti Bécsből: Mint hírlík, Renner kancellár Belgrádból való visszatérte után Budapestre is el fog látogatni, mert az itteni keresztény szociálista körökben súlyt helyeznek arra, hogy valamennyi szomszédos állammal a legjobb viszonyban éljenek és semlegességüket a legszigorúbban őrizték meg.

— Mire fordítják a rendőrnapi bevételeket. A három napos rendőrnapi bevétele jóval meghaladja a kétszáz ezer koronát. Egyedül a hétfői és vasárnapi rendőrnapi 114.327 koronát eredményeztek. Ebben az összegben még nincsenek benne a hangversenyek és a kabarék-ból befolyt összegek. A bizottság, mely a rendőrnapi bevételeiről a statisztikát összeállítja, az eddig elszámolt 114.327 koronát ma délelőtt a Szeged Csongrádi Takarékpénztárban a rendőrnapi folyószámláján helyezte el. Ugyanezen a számlán helyezik majd el az adományokból, kabarék-ból, mozi és színház-előadásokból befolyt összegeket is. Az egybegyűlt pénzt a rendőrség, mint jóléti alapot fogja fölhasználni. Élelmiszereket és egyéb közszükségleti cikkeket ezen az összegben fognak vásárolni és azt jóval a beszerzési áron alul osztják ki a rendőrség tagjai között.

— A spanyoljárványnak két nap alatt egy halottja volt Szegeden. A főorvosi hivatalhoz Szegeden egész a mai napig 109 spanyol megbetegedést jelentettek be. A járványnak eddig 14 halottja van. Az első napokban a járvány két-hármasával szedte áldozatait. Tegnap egyetlen halottja se volt. Ma ismét jelentettek egy halálesetet. Ezuttal Nagy Sándor 20 éves, Korda-sor 26. szám alatti lakos lett áldozata a járványnak. Ugyancsak ma jelentették az anyakönyvi hivatalban Nagy Ilona elhalálozását is, aki testvérhuga volt Nagy Jánosnak. A lány azonban — a halottkém jelentése szerint — tudóbajban halt meg.

Éhezők ostroma a közuti hid ellen.

Át akarták törni a szerb kordont.

Hetekkel ezelőtt, az ujszegedi szerb parancsnokság arra való hivatkozással, hogy a Jugoszláviában elrendelt pénzfölülbélyegzést zavartalanul eszközölhessék, a Szegedet Ujszegeddel összekötő hid elzárását rendelte el. A hidzárlatot akkor két hétre tervezték, azonban azt időközben bizonytalan időre meghosszabbították.

Azóta, hogy a két heti terminus letelt, a szerb hatóságok valóságos ostromokat álltak ki. A közönség állandóan a hid fölnyitását követelte. A követelésnek azonban az ujszegedi szerb parancsnokság saját hatáskörében nem tehetett eleget. Topalovics százados, az ujszegedi szerb csapatok parancsnoka emiatt Nagyikindára utazott, hogy ott kieszközölje a hid szabaddá tételét. Két nappal ezelőtt, mikor a százados elutazott, azt a kijelentést tette, hogy a hidat ma reggelre ismét átadják a szabad forgalomnak. Topalovics századosnak ez a kijelentése futótűzként terjedt el a városban és ma reggelre a közuti-hid mindkét oldalán tekintélyes tömeg gyűlt össze, hogy a hidon át mehessen. Az őrségek azonban hivatkozással arra, hogy a hid szabaddá tételére Nagyikindáról még semmiféle értesítés nem érkezett, a hidon senkit se engedtek át.

Délelőtt kilenc óra körül, mikor már százakra menő tömeg várta a hid fölnyitását, a hangulat kezdett izzóvá lenni. A javarészt asszonyokból álló tömeg egyre türelmetlenebb hangon követelte a hid szabaddátétét.

— Éhen kell halnunk, ha nem engednek át!

— Országhatárokat csinálnak, de nem gondolják meg, hogy a gyomor nagyobb ur a politikánál is! — közbeiktatásokkal tüzeltek egymást a várakozók, akik valamennyije szatyrokkal felszerelve, élelmiszert akart átadni Ujszegedre.

A túlfutott kedélyállapotokat az őrség hiába igyekezett lecsillapítani. Végre is az izzó hangulat erőszakban robbant ki. Az asszonyok mitsem törődve a feléjük szegzett puskaszoronyokkal, valóságos ostromot intéztek a hid ellen. Fölbőszülve rohantak a hidfőljárón, mikor azonban a hidőrséget az első sorok elérték, a tömeg ismét megállt, mert erős rendőri kordon állta útját.

Csak nagynehezen sikerült az éhes tömeget lecsillapítani és szétoszlásra kényszeríteni. Az ostromból kifolyólag semmiféle szerencsétlenség nem történt.

Az árdrágító bizottság 100 koronában állapította meg a cukor árát.

Egy kilogram a fejkvóta.

Még az Ábrahám-kormány idejében, amikor a nemzet „újjaalkotásának” ideje kezdődött, a hatóság úgy vélte, hogy az árvízsgáló-bizottság, mely a tanácsköztársaság kikiáltása előtt működött, nem elég „liberális”. — Uj elemek, friss levégő kell ebbe a bizottságba! — adták ki a jelszót és hozzáfogtak a bizottság rekonstrukciójához. A társadalom minden rétegének képviselőit be kell oda tölteni! — handabandáztak tovább az újjaalkotók és helyet biztosítottak ott katonának, tanárnak, papnak. Egyedül a munkásságról feledkeztek meg.

S akkor lőn, hogy megkezdődött a „működés.” A bizottság hol összeült, hol szétoszlott. Olykor határozatott is, hogy paradicsomá varázsolja a nyomorúságot, mely mint a polip száz lábával ragadta torkon áldozatait. De a türelmesek és reménykedők vártak és bíztak. A madáchi mondást két részre osztották és a küzdelmet a bizottságnak hagyták. És a bizottság küzdött is. Nagy küzdelmében pedig sikerült magát az árak csimborászó csúcsára fölküzdenie. S most a magában kezd főnhéjazó lenni ez a társaság.

Soha ettől a bizottságtól semmiféle szociális határozatot nem látunk. Nem is hisszük, hogy valaha képes lesz ilyenféle dologgal kiurkolni. Tegnap délután a bizottság valószínűleg azon igyekezett, hogy elébe vágjon ennek a megállapításnak, mert nagyon szociális beszéde-

ket mondogattak ott el egymásnak a bizottsági tag urak. A Beregi-féle cukor árának megállapításáról volt szó, amelyről engedték maguknak bebizonyítani különféle számláknak nevezett papirszelvényekkel, hogy az a cégnek 97 koronájába került. Ezen az alapon aztán 100 koronában állapították meg a cukor árát. Azt is kimondották, hogy a fejkvóta egy kilogram. Enyit a kereskedő köteles minden személynek kiadni, de ezenfölül is adhat, ha akad jelentkező.

Csak természetes, hogy szó esett e közben a munkásságról is. A bizottság azonban több oldalról elhangzott fölshóllálás után megállapította, hogy a munkásság soha sem volt cukorfogyasztó, de különben is, aki cukrot akar enni, megfizetheti a 100 koronát. Ezután nyugodt lelkiismerettel, minden különösebb vita nélkül elfogadta a 100 koronás cukor árát.

Aranyat veszek

grammonként 30–38 K-ig. Használható tárgyakért többet is fizetek. — Keresek megvétele Omega-, Brauswetter-, Schaffhausen- és Doxa-órákat.

Régi ezüstpénzekért és briliánsokért bárkinél magasabb árat fizetek.

Gáspár Ferenc Kőcsey-utca 2

— Halálozás. Simon József elvtárs hosszas betegség után, február 3-án délután 4 órakor meghalt. Temetése 5-ikén délután 3 órakor lesz a Felhő-utca 13. szám alatt levő gyászszobából. Az elhunytat szerető családján és rokonain kívül szaktársai és barátai gyászolják.

— Ladányi hentesmester kétszáz ezer koronás kalandja. Kelemen Márton szegedi kereskedő néhány nappal ezelőtt mintegy kétszáz ezer korona értékű élelmiszert akart a tápéi kompnál átcsempészni, hogy azt Szegedre szállítsa. Ladányi Márton mindszenti mészáros Kelemen e miatt elárulta a román tiszteknek, akik a szegedi kereskedőt csempészes megkísérlése miatt letartóztatták. Ladányi, mikor Kelemen letartóztatták, az élelmiszert eltulajdonította és Szegedre szállította. Itt már javarészt értékesítette azt, mikor közben Kelemen is Szegedre érkezett. A román csendőrtisztet ugyanis, akit őrizetével bíztak meg, 10.000 koronával megvesztegette. Szegedre érve, az esetről azonnal jelentést tett a rendőrségnek. A jelentés után a bünyügyi osztály detektívcsapottja megállapította, hogy Ladányi az élelmiszert valóban Szegedre hozta s abból már 130.000 korona árut értékesített. A detektíveknek tegnap több napi nyomozás után Ladányit sikerült elfogni. Tettét a rendőrségnek beismerte és az értékesített élelmiszerek árát Kelemennek visszaadta. Megnevezte a helyet is, ahol a még nem értékesített élelmiszert be van raktározva. Kelemennek így semmi kára nincs. Ladányit lopás büntetése miatt átadják az ügyészségnek.

Takarmánycikkek
legolcsóbban kaphatók:

Barta és Kertész

liszt- és terményüzletben
Szent-István-tér és Vidra-utca
sarkán.
Telefon-szám 17—05.

Elvtársak!

Terjesszék a lapotokat!

Korzó-Mozi R.-T.

Telefon: Igazgatóság 4-55. Pénztár 11-85.

Csütörtökön február 5-én

MIA MAY-film!

Ősök
kincse.

Nordisk dráma 4 felvonásban.

Előadások 5 és 8 órakor.

Meglepő olcsók a „Dugonics Butoráruháza” saját készítményű butorai. Dugonics-tér 11. Forbát-palota.

„A bolsevista időkben beszéltek igyll”

Dobayék küldöttsége Somogyi Szilveszternél.

Ma délelőtt mintegy 150—200 főnyi küldöttség kereste föl Somogyi Szilveszter dr. polgármestert. A küldöttség tagjai kilenczized részben tisztviselőkből kerültek ki. Azért mentek a polgármester elé, hogy sürgős intézkedéseket az élelmiszerellátás tekintetében. A mozgalom, mint megtudtuk, a katolikus körből indult ki. A deputációban néhány pap is volt. Az egyik pap, mikor a folyosón várakoztak a polgármester elé bocsátásukra, egy városi tanácsnoknak ezeket mondotta:

— És diadalmasan mutatott a várakozók tömegére. Közben a küldöttséget a közgyűlési terembe terelték. Egyes harciasabb tagok tartották szóval a tömeget, mely csoportokba oszolvá várta a polgármestert. A polgármester épp belépett a terembe, mikor egy hang elkiáltotta magát:

— Nem kell éljenezni,

Uglátszik, a fölszólításnak meg is volt az eredménye, mert a polgármestert siri csönd fogadta. A nagy csöndet Dobay Gyula dr. szavai szakították meg, aki mint a küldöttség szónoka azt mondta a polgármesternek, hogy ő az összes társadalmi osztályok nevében beszél(?). Azt is mondta még, hogy ez a deputációzás annak a keserűségnek a spontán megnyilatkozása, melynek minden becsületes pénzkereső a részese. Nincs egyetlen ember, — mondotta — aki tisztességes uton keresi a pénzt, hogy a mai viszonyok közt megéljen. Mielőtt a küldöttségjárás tulajdonképpen célját közölte volna a polgármesterrel, ezt mondta:

— Itt tenni kell valamit, mert ily körülmények között a felelősséget nem vállalhatjuk. Aközben, hogy a küldöttség követeléseit előterjesztette, a deputáció tagjai állandóan közbekiáltottak:

— Le a kufárokkal, le a

A szónok egyébként azt kívánta a polgármestertől, hogy azonnal hívja össze a tanácsulást és intézkedjenek ellátásukról. Követelik az illegális, fattyuhajtásos kereskedelem letörését és végül katonai rekvirálást sürgetnek.

A polgármester válaszul kijelentette, hogy ő csak azon csodálkozik, hogy ily későn jöttek hozzá panaszaikkal. — A hatóság — mondotta — a törvény és a jó erkölcs határain belül mindent elkövet, hogy az élelmiszerellátást biztosítsa. Mikor a közellátásról beszélt néhány közbekiáltó az árvizsgáló-bizottság ellen fakadt ki.

— Az árvizsgáló-bizottság elnöke is zsidó!

— Miként lehet így becsületes ellátásról beszélni?

Csonka Ferenc az árvizsgáló-bizottság elnöke, aki egyébként katolikus, sőt a küldöttségben is részt vett, erre a közbekiáltásra sértődötten tekintett körül. Mások azt kiabálták, hogy a kereskedőket nem szabad megtérni a bizottságban. Volt egy közbekiáltás, mely azt javasolta, hogy a hadimilliomosoktól vegyék el a fölszegeiket.

A közbekiáltás megragadta a polgármester figyelmét és így válaszolt: — Kérem, a bolsevista időkben beszéltek így! Mi nemzeti Magyarországot akarunk, hogy cselekedhetnénk a törvény ellen?

Galler Kristóf pápai kamarás intézett ezután beszédet a polgármesterhez. Azt állítja, hogy élelmiszer van, de a láncosok fölverik azok árát. Tisztességes embernek nem adnak szállítási engedélyt. Én magam is megpróbáltam.(!) A csempészett árut vegye át a város, de ne adja a láncosok kezére. Ha a város nem akar vele bibelődni, mondotta a pápai kamarás, mi is szívesen vállalkozunk a közvetítés szerepére. csekély honorárium fejében. Mikor pedig arról kezdett beszélni, hogy a községek, mint a középkori rablólovagok vámsorompókat állítanak föl, a polgármester megjegyezte:

— Ugyanazok az állapotok uralkodnak, mint a nemzeti tanácsok idejében: Minden község egy-egy állam az államban.

Galler után Bittó János beszélt. A kereskedelmet — mondotta — ki kell venni az akasztófárávaló zsványok kezéből!

Végül is a polgármester indítványára a küldöttség ötös bizottságot delegált, mely tárgyalásokat kezd a közlelmezési tanácsnokokkal. Megjegyezzük még, hogy amikor a polgármester egyik beszéde közben célzást tett arra, hogy a mozgalom a katolikus körből indult ki, Dobay így válaszolt:

— Nem, mi az utcáról jöttünk ide föl!

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük, hogy a legjobb férj és legszeretőbb apa

Simon József

e hó 3-án, délután 4 órakor, 51 éves korában hosszas szenvedés után örökre lehunyta szemét. Temetése e hó 5-én, d. u. 3 órakor lesz a Felhő-utca 13. sz. gyászházából.

Béke lenglen porai felett!

Szeged, 1920. február 4.

A gyászoló özvegy és gyermekei.

Elvtársak!

Agitáljatok a lapotokért!

Szakmozgalom.

**

A járványok miatt egyelőre a szakmai gyűlések is elmaradnak.

Felelős szerkesztő: HERCZEG ISTVAN.
Kiadja: A MUNKA lap- és nyomdavállalat szövetkezete.
Szerkesztőség és kiadóhivatal: MUNKÁS-OTTHON. (Telefon-szám 9—50.)
Nyomda: Petőfi Sándor-sugárút 1. sz. Telefon-szám 16—34

Nyomatott Bruckner D. és Társa Utóda könyvnyomdájában.

A MUNKA

előfizetési ára:

Hetenkint 3.— korona.

Havonkint 12.—

Előfizetni lehet A MUNKA kiadóhivatalában (Munkásotthon), a lapkihordóknál, a rikkancsoknál és az összes szakszervezetekben.

Munka után

Irta: EIDUS BENTIAN.

Apró elbeszélések a mai időről. 2 korona.

Kapható a Munkásotthon gondnokainál és a Munkásotthon könyvtárában. A befolyt jövedelem a Munkásotthon könyvtára javára fordítottatik.

Kapható minden elárusítónál.

Legolcsóbb bevásárlási forrás

BARBUL JÁNOS divatruházában
Feketesas-utca 16, Gambrinus mellett

Podven és Társai

uri- és egyenruha-szabók
Vidra-utca 3. és Iskola-utca 25.
Szövetek állandóan raktáron.
Tisztviselők és munkásoknak árkedvezmény.

SZEGEDI FESTŐMUNKÁSOK

TERMELO SZOVETKEZETE
Legszébb és legmodernebb kivitelben készült: CIMFESTŐ, MÁZOLÓ, FÉNYEZŐ, ÉS SZOBAFESTŐ MUNKÁKAT
Feketesas-utca 22, az udvarban.

Munkások Általános Fogyasztási Szövetkezete
Telefon 120. FEKETESAS-UTCA 19. Telefon 120.

A szervezett munkások legolcsóbb bevásárlási forrása.

Munkások! Elvtársak!

A ti lapotok

A MUNKA

Agitáljatok, hogy saját lapotok minél hatalmasabb legyen!

ARC KÉPES

igazolványba fényképeket, levelező-lapokat és fényképnagyításokat legolcsóbban készít

Simonyi fényképész,
Korzó-Kávéház mellett,
Somogyi-utca 24. szám.

National Ellenőrző Cassa

egyedüli speciális javítója
KELLER SZAKÜZLET, Széchenyi-tér 8.
Telefon 363. 29 Telefon 363.

Faszén kapható

minden mennyiségben
BUCHWALD fakereskedőnél
Zrinyi-utca 4. szám.

Karácsonyi Sándor

uri és női cipész
Rendeléseket és javításokat olcsón és pontosan készít.
Kálvária-utca 24. szám.

Tört aranyat,

régi ékszereket, pénzeket, arany karórákat minden elfogadható áron vesz

Mülhoffer Vilma

ékszerész, Kárász-utca 2.
Kék Csillaggal szemben.

Babós Arpad

EL ÖRENDÜ ÓRAJAVÍTÓ MŰHELYE
Oroszlán-utca 21. sz.
(Európa-szálloda mellett)
Órák, ékszerek legolcsóbb áron kaphatók.
Aranyat legmagasabb áron veszek.